



REDACCIO :
Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (St-et-O).

ADMINISTRACIO :
M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

TOTS UNITS CONTRA EL PLA DE MISERIA I D'ATUR!

El 31 de desembre, a la província de Barcelona, hi havia prop de 20.000 parats «oficials». 30.000 treballadors més, parats «no-oficials» no poden acollir-se al subsidi d'atur. I les previsions pel mes de gener i febrer continuen catastròfiques: 200.000 parats a Barcelona?

Barcelona, gener. — Nadal tètric pels treballadors, pels empleats, per tots els que viuen d'un salari amputat de les hores suplementàries, de les primes i «extraordinaris» amb els quals el règim ha anat dissimulant durant anys l'explotació més vergonyant d'Europa. Festes difícils pels botiguers i pels comerciants, sense vendes a les botigues per manca de diners, i amb tots els afers parats a desgrat del devessall de llum que aquesta vegada s'ha pogut permetre. Nadal indignant d'injustícia davant la misèria que menaça les llars obreres i que ja estrena la dels 20.000 parats oficials que hi havia el mes de novembre, i molt més encara els 35 o 40 mil treballadors temporaris, és a dir sense contracte i que no tenen dret al subsidi d'atur. Any nou amb nous processos, exigits pels capitans generals, i que després del recent de l'Esquerra de Barcelona toca a Ceron i als seus amics del F.L.P. de Madrid Tristes festes que la vergonyosa abraçada de despedida d'Eisenhower a l'aliat de Hitler i Mussolini no arribà a alegrar, malgrat les fotos de la Vanguardia i el ditiràmbic ben pagats del lacai Galinsoga.

Enfront d'això, quina és la situació dels treballadors i de tot el poble de Catalunya? Estan decidits a lluitar? Intentem passar en revista els fets.

Expedients de crisi presentats a la Delegació del Treball a Barcelona: 950 empreses que volen tancar definitivament les portes.

Expedients de crisi resolts desfavorablement: 393 a tot Espanya.

Conflicte al ram de l'aigua. Els treballadors refusen un conveni col·lectiu que els faria treballar el doble i guanyar menys.

Entre els teixidors del ram de l'aigua el conflicte, en ocasió de discutir el conveni col·lectiu, s'aguditzà i ha provocat una forta agitació entre els treballadors tradicionalment actius i decidits. Es tracta del següent. Fins ara, abans del conveni, cada obrer portava una barca i acostumava a fer en ella tres paquets diaris; a més portava mitja barca, junt amb un company que portava l'altra mitja, i feien plegats quatre paquets més que era el suplement de sou. Els «especialistes de la productivitat», gauduls que viuen de tots els pressuposts parasitaris i serveixen al patró, decidiren canviar. D'ara endavant en el conveni s'exigeix portar dues barques per treballador i fer viut paquets diaris. Tot això inclòt en la setmanada normal. La prima de «puntualitat» desapareix i esdevindrà de «productivitat» i podrà ésser refusada pel patró. A més, si el treballador no pogués seguir aquestes normes infernals, «la empresa podrà suplir com personal més capacitada».

Treballar més i guanyar menys: la feina a disposició del patró i dels funcionaris. La reacció dels teixidors ha estat i

(Passa a la pàg. 2.)

«¡Todos los catalanes son una mierda!»
(Luis de Galinsoga)

PER DIGNITAT,
UNA SOLA RESPONSA:
BOICOT A «LA VANGUARDIA»!

Aquesta és la decisió que ha estat presa unànimement a Catalunya en resposta a les continuades provocacions d'aquest trist escrivent que fa de director a «La Vanguardia». A les múltiples vexacions i insults que els catalans, els demòcrates, els treballadors hem anat rebent d'aquest home contestàvem fins ara amb el menyspreu. Galinsoga a Catalunya és un home sense amics; al cap de vint anys de viure-hi, és un trist resultat. Ho compensa amb les repetides visites al Pardo, on és rebut com de la família, i d'on obté tots els beneficis que demana: «procurador en Cortes, port franc de Barcelona, «dietes i subsidis», etc., etc».

Finalment, l'escàndol que mogué a l'església de San Ildefons, Travessera de Gràcia, 55, on insultà el capellà i els assistents perquè s'atreveien a parlar en català en presència seva, passa la mesura.

Per tot Catalunya s'ha decidit una CAMPANYA DE BOICOT A «LA VANGUARDIA». ARREU DE CATALUNYA CIRCULEN FULLS DEMANANT EL BOICOT. CAL QUE TOTHOM S'HI SUMI. Els amos de «La Vanguardia» només coneixen uns arguments: els diners. NO DONEU DINERS ALS QUE US INSULTEN.

BOICOT A «LA VANGUARDIA» MENTRE GALINSOGA SIGUI DIRECTOR!

NO COMPREU «LA VANGUARDIA»! DONEU-VOS DE BAIXA SI SOU SUBSCRIPTOR!

NO COMPREU A LES CASES QUE ANUNCIEU A «LA VANGUARDIA»!

DARRERA HORA. — Hi ha ja més de 20.000 subscriptors donats de baixa; a Girona, Lleida, Tarragona són nombroses les decisions de baixa. Els quiòses de Barcelona refusen els paquets del diari d'en Galinsoga. Dels quinze joves catalans detinguts per haver sembrat la Diagonal del paper anti-català, uns quants estan encara incomunicats en el moment d'escriure: Serra, Riera, Algueró, Gubern...

Més que mai la campanya continua. I cal ajudar els detinguts!

CATALANS : BOICOT A "LA VANGUARDIA" !...

CONTRA EL PLA DE MISERIA

(Vé de la pág. 1.)

és viva en el moment d'escriure aquestes ratlles. Diversos enllaços menacen dimidir. Nosaltres estem segurs que el Ram de l'Aigua sabrà fer honor a les seves tradicions de combativitat i que els treballadors no es deixaran explotar. El M. S.C., la U.G.T. i la C.N.T. estan enterament al seu costat.

Detencions a F.E.N.A.S.A. (Fàbrica de camions Pegaso).

A darrers del mes passat els treballadors de F.E.N.A.S.A. presentaren un seguït de reivindicacions. Primer l'adecçaren al «Jefe» de la C.N.S., que no els va fer cap cas. Aleshores es dirigiren a l'empresa la qual adoptant els mètodes de combat que la caracteritzen, no únicament no els va fer cap cas, sino que va passar la llista de reivindicacions a la policia i li va demanar d'intervenir. La policia va procedir a detencions, una dotzena segons les informacions que tenim. Els noms dels detinguts, completament arbitraris hauri en estat proporcionats per un dels «xivats» que els falangistes mantenen entre els obrers i que és avui conegut. No sabem si els processaran o si els deixaran anar després d'espantar-los.

Però els treballadors no es deixaran espantar. Mantenint-se units i solidaris trobaran en el moment oportu la resposta que es mereix l'empresa i el règim. I tots sabrem ajudar-los.

A la Catalana del Gas : el senyor Margarit, president del Consell d'Administració i milionari, refusa donar un parell de sabates als treballadors.

A la fàbrica de la Catalana del Gas, de la Barceloneta, esclatà igualment un conflicte que prengué proporcions violents a causa de l'egoisme i de la rapacitat del senyor Margarit, milionari president del Consell d'administració. La causa, per aquest senyor, pot semblar mínima: la reposició del material de treball - sabates especials pels fogoners - cada cinc mesos. Al demanar els treballadors les sabates promeses, l'empresa refusà, i quan els obrers, insistiren intentaren despedir dos empleats. La reacció dels obrers fou unànime: Vaga de solidaritat! Davant de la decisió laboral, l'empresa no s'atreuï.

Aquest és un bon exemple dels resultats d'una acció decidida dels obrers, capaç de fer recular l'avidesa patronal.

Empleats dels Magatzems Jorba que protesten.

Igualment als magatzems Jorba esclatà un conflicte a causa de les exigències patronals, no gens generoses, quan es tracta de pagar salaris que sovint són dels més miserables. Els dependents protestaren; un encarregat prengué el partit dels patrons, hi hagué més protestes, crits, finalment —com sempre— gràcies a l'inter-

venció de la policia, l'empresa «creu» haver resolt el conflicte expulsant quatre o cinc empleats. Però s'equivoca. La dependència mercantil de Barcelona té en la seva història manifestacions ben clares de fermesa: les vagues dels empleats de comerç començaren a Barcelona. I ara, de nou, aquest esperit es desvetlla en aquests assalariats que són dels més explotats. El amos de Can Jorba se'n adonaran aviat.

Boicot a « La Vanguardia » !

En full apart adjuntem alguns dels milers de pasquins que circulen per tot Catalunya propiciant el boicot a la Vanguardia mentre el director sigui en Galinsoga. Els socialistes catalans ens hi sumem de tot cor. Com a catalans, ja en tenim prou d'ésser insultats per aquest desgaciat amb ànima de lacai. Com a treballadors, hem

estat sovint befats en els seus articles. En general els obrers no compren la Vanguardia ni cap diari. Però tenim un mitjà eficaç de contribuir al boicot contra la Vanguardia: que ningú compri als magatzems i tendes que s'anuncien a aquest diari!

I aquestes són les consignes que circulen:

- Solidaritat contra els acomiadaments!
- Lluita aferrissada per un salari mínim vital per vuit hores de treball!
- No deixar-se amputar ni un cèntim del salari!
- Boicot a la Vanguardia diari que insulta els catalans, els demòcrates, els treballadors!

Es amb aquest esperit que comencem un any que s'anuncia difícil pel règim si tots ens disposem a defensar els nostres drets. I nosaltres estem ben decidits.

L'INSTRUMENT DE LA VICTORIA

L'ESPERIT DE LLUITA DE TOT EL POBLE, CONTRA ELS ACOMIADAMENTS, PER UN SALARI VITAL PER VUIT HORES DE TREBALL, PER UN REGIM DEMOCRATIC QUE CONTROLI ELS GOVERNANTS!

L'ART DEL DICTADOR

(Vé de la pág. 4)

franquisme no són ni han estat altra cosa que el clàssic nihilisme espanyol, la versió actual de l'antibiòtic que mata la civilització incipient i fa perdre tota noció de vida, d'expansió, de progrés, de coneixement, de treball, d'avenir. Des dels Reis Catòlics a Franco la gravitació ha estat la mateixa, més visible i accentuada en els extrems car si els Reis Catòlics necessitaven extirpar l'obra fecunda de jueus, moriscs i estudiosos, Franco necessitava extirpar tota llavor de democràcia, de civilitat i de sociabilitat, de tot el que podia donar de si el poble en llibertat per a posar-se al nivell dels altres pobles i no obstruir la circulació del plasma vital per terres i continents.

Gilmour ha fet una observació i un estudi més directe i més acurat de la personalitat de Franco i dels efectes del franquisme en la història contemporània. Per això no considera Franco ni com polític, ni conductor, ni tan sols dictador en el sentit que donem a aquests conceptes, en part almenys, afirmatius. Franco, com els generals que el volten i les forces estagnes que el sostenen, no són res més que el càncer que devora la Península des de que va formar-se Espanya sota el taïem dels Reis Catòlics i que ha paralizat la vida social del país i ha envilit i momificat el seu poble.

Gilmour retreu les declaracions de Franco publicades al «Corriere della Sera» del 1 de desembre del 1938: «La política no me ha interessado nunca y jamás pensé en representar el poder supremo de la nación». I era veritat. Ell no era res més que el «Jefe del Tercio», l'encarregat de matar moros i cristians, de tallar-los les orelles i el nas i d'afusellar el que es resistia a complir les seves ordres brutals. L'Estat policíac i venal que s'ha muntat en lloc de la República l'han fet els nazis i feixistes cridats per ell. La malversació de la magra economia que restava a Espanya l'han feta els assaltants que ell ha llogat per ministres. L'Exèrcit i l'Església repressius i parassitaris ja hi eren i han seguit vegetant com abans. Ell no ha fet res més que presidir aquesta postrema i anar matant les hores, fidel al principi que la mort és la única que té durada.

Es per això que Gilmour adverteix als Estats Units i a les organitzacions econòmiques europees que vagin en compte, que el cadàver put massa i que no vulguin tractes amb aquesta pestilència. El cas no és per a ésser tractat en termes polítics, filosòfics o morals. Franco entra en la història contemporània només en els termes que hi figura la poliomièlitis i ell mateix ho comprèn i per això la seva única gran obra ha estat l'erecció del gran mausoleu de Cuelgamuros a on hi caben ell i tota la canalla que l'acompanya.

L'ACCIO OBRERA CONTRA EL FRANQUISME MITJANS DE LLUITA POSSIBLES AVUI A CATALUNYA

Fins l'ocupació del poder polític per les dictadures feixistes, la lluita reivindicativa dels treballadors europeus és desenvolupada des dels seus inicis amb més o menys llibertat, però sempre amb independència i en front del capitalisme.

Destruïts els règims totalitaris a Alemanya i Itàlia, pares i padrins del que ens ofega a nosaltres des de fa 20 anys, el sindicalisme a Europa ha recobrat l'independència i, amb més o menys dificultats, els treballadors del continent menen el seu legítim combat contra la burgesia.

A Catalunya i a Espanya, darrer refugi de les idees feixistes, els treballadors, manuals i intel·lectuals, estan sotmesos a unes condicions d'existència semblants (avui, en certs aspectes, pitjors), a les condicions que imposaren a llurs països Hitler i Mussolini.

Això és clar. Tenint-ho present, com és pot menar una acció obrera positiva? Aquesta és la qüestió que els treballadors, un per un i col·lectivament, tenim de plantejar-nos.

No és amb verbalismes, criticant-lo entre nosaltres, al cafè o al taller, en família o a la plataforma del trenvia com farem trontellar al règim.

EL REGIM

La dictadura feixista que la reacció imposà al poble, s'ha debatut sempre sota varies contradiccions bàsiques que a la fi li seran fatals. Tots el que hem seguit, visquent-la i sofrint-la, l'evolució de la dictadura des de la guerra civil fins a aquest any de 1959, hem vist al dictador fent esforços sobrehumans per compaginar la «doctrina social» de la Falange amb els interessos capitalistes: els privilegis a la casta que el va ajudar a implantar la trèmia amb l'obligada modernització del país; la pobresa de la nació amb uns pressupostos astronòmics de l'Ejército, de la Falange i de l'Església; el dirigisme i el paternalisme típicament feixistes amb les obligacions que l'admissió d'Espanya a l'O.N.U. i a l'U.N.E.S.C.O., primer, i al F.M.I. i a l'O.E.C.E., més tard, imposen: liberalització econòmica, declaracions de «liberalisme polític» (Espanya es una democràcia organica) i dissimulació del poder represiu de la policia, etc.

Totes aquestes contradiccions han obligat al règim a fer successives concessions. Per exemple, els boicots, vagues i moviments de protesta menats per les masses populars en el curs d'aquesta darrera dècada, no haguessin estat possibles abans.

Avui la dictadura és més dèbil que mai. Ni en el camp burgès, ni en l'intel·lectual, ni en el del treball no pot fer el que vol. Imperatius d'ordre internacional, diplomàtic, i interns ho impedeixen.

NOSALTRES

Nosaltres, els treballadors, estem mixtificats. El recort d'una època terrible ens

té encara lligats. Una propaganda massiva, de pur estil nazi, tracta per tots els mitjans de mantenir-nos adormits; els mitjans d'informació ens mantenen aïllats, sense contacte interior ni exterior. Els espectacles, principalment els esportius, són una droga, i una vàlvula per esbravarnos, utilitzats conscientment pels opressors.

Aquests fets i altres que seria llarg enumerar, han propiciat el derrotisme, la falsa creença de que res no es pot fer. Fals.

En el curs d'aquests anys, la debilitat manifestada pel govern en el curs de les últimes accions populars ha augmentat.

Ara Franco s'ha vist obligat a embarcar-se en l'aventura de «l'estabilització». Deixarem que aquesta és faci a les nostres costes? Actualment, els acomiadaments, amb la misèria consegüent, ens amenacen a tots. Mai el futur no ha estat a casa nostra de més negres colors. El govern ha pres una sèrie de mesures «d'austeritat» que sols el poble haurà de suportar. A la vista de tots estan les primeres conseqüències del Pla de Misèria amb què l'oligarquia governant vol privar-nos fins de les engrunes amb que fins ara hem anat subsintint.

L'ACCIO

I avui la nostra lliberació depèn, única

i exclusivament, de nosaltres mateixos.

L'obrer que en un recó de fàbrica o a casa seva llegirà aquestes ratlles, dirà potser amb amargor: «això és fàcil de dir, però del dit al fet»... No company, no germà, això és una veritat i no és fàcil de dir perquè ens amarga a tots.

Si cadascú, dins del seu àmbit: amics, companys de treball, coneixences, etc. es va agrupant en petits cercles que, per llei natural, s'aniran ampliant, amb el ferm propòsit de fomentar la resistència, les condicions objectives per desenvolupar una acció en gran escala ens seran donades. També, i aquesta és la nostra major esperança, el nostre més car anhel, podeu, si us ho proposeu seriosament, trobar-nos. El fil el tenuu: és aquest petit d'ari que tenuu a les mans. Dia i escrit i repartit per companys vostres, per homes que creuen que la misèria, l'opressió i l'injustícia déuen ésser combatudes perquè la nostra terra sigui la llar de tots.

UNIM-NOS TOTS. En tallers i fàbriques TOTS UNITS contra els acomiadaments. L'amenaça pesa sobre de tots. Devant el perill, tot és secundari menys l'unió ferma i decidida, única forma d'acció que frenarà les pretensions dels patrons i de l'Estat.

Si es crea l'unió dins les fàbriques, els dies del règim seran comptats.

SOMNI O PESOMBRE ?

(Vé de la pàg. 4)

comptem quan es tracta d'estats el fàstic que em produïa a mi si em trobés en el seu lloc, ell no l'experimenta o bé no el fa veure. El cert és que hi anava no pas exactament per a gaudir les belleses que Espanya inclou. Donc, a què? Em caldrà admetre que hi ha gent que rodén únicament per a veure al revés del que jo voldria i que la lleter és abelleix. Si és així, està ben servit. Si fos així, potser la visita al Duce espanyol i a la misèria d'Espanya no resulten tan repugnants com jo em creïa. Ho vull experimentar. Faré d'Eisenhower i m'en caig al Pardo.

M'havia engolit les calories corresponents al mínim vital. Era després de sopar quan vaig traslladar-me a la capital de la Hispanidad. La meua imaginació va esmunyir-se per sota les portes — com fan els diaris — fins a trobar-se dintre el despatx del ridícul Caudillo. L'home net estava fent una becaïna sonora. No va-

lia la pena de despertar-lo. Vaig creure més indicat endinsar-me en la seva closca de nou follada. Quina sorpresa! Rumiaua el que diria al President Eisenhower.

Si, si — repetia — i diré la veritat: que el poble pateix fam; que el règim està aculat a la ruïna; que ens calen dòlars, molts dòlars, si veritablement volem tenir un poble d'Europa obedient i segur. Si no es donés per entès, aleshores li presentaré el problema en termes més directes. Li parlaré del que ell pensa i jo ho sé: General, penseu que en cas de conflicte armat cada espanyol que morirà estalviarà una vida americana...

Soltadament, el seu raonar esdevingué confús per a mi. En fer-se altra volta entenedor, deia: Potser les intencions que diu són altres. Sempre he tingut odi a la gent que han estat elegits pel sufragi universal...

De revolada, he représ el meu lloc a casa.

Qui sap per què hi anà Eisenhower?

Emic BRUFAU

**CONTRA L'ATUR I LA CRISI.
PER UN SALARI DECENT.
PER LES MILLORES SOCIALS.
PEL DRET A L'ENSENYAMENT.
PER LA LLIBERTAT DE CATALUNYA.**

Adheriu al MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA !

L'ART DEL DICTADOR

Per M. SERRA I MORET

EN un breu estudi de les figures polítiques contemporànies, el conegut crític d'història Arnold J. Toynbee planteja la combinació de les forces personals dels homes destacats algunes vegades conductors, amb les físiques, geogràfiques, socials i materials que determinen la reeixida o el fracàs de l'acció i dels propòsits de l'actor, el mestre o el dictador. Esmenta i analitza somerament disset personatges que han passat per l'escenari mundial en les tres dècades darreres i a propòsit de Franco diu que és potser el millor exemple en els nostres temps «d'una forta personalitat que ha triomfat per l'astúcia». Retreu la seva destresa en el domini de les forces caòtiques de l'interior — generals insubordinats, carlins, falangistes, ciero — i en la supeditació de les forces de l'exterior — majorment Hitler i Mussolini — als seus propis fins sense donar-los res en canvi, ni haver fet un gest de reciprocitat o de reconeixement en cap sentit. Ara, actualment, aplica el mateix mètode amb els poders occidentals, els utilitza, es fa ajudar, i no dona res en canvi, només la seva gloriosa presència en un món que no és el seu, que és tot un altre.

Les nostres passions no entrebanquen el nostre raonement i ens inclinem a compartir el judici d'Arnold J. Toynbee. Deixarem als altres la qualificació de les virtuts o defectes, dels mèrits o desmèrits d'una conducta que, com totes, té aspectes que subjectivament poden estimar-se en la forma més contradictòria. Creiem, però, que un judici massa sumari pot deixar una impressió equivocada als presents i a la posteritat de la mateixa manera que una sentència sumària d'un tribunal militar no us aclareix mai si es tracta de castigar un delictes o de reprimir un impuls noble i heroic.

Si comencem pel començament, trobem que Franco no fou el que va concebre ni organitzar la sublevació militar del 1936. Quan va ésser engegada i va comprendre que tenia prou vastitud per a esclafar la República, se'n va anar al Marroc i es va posar al davant de la fracció més poderosa de la rebel·lió, les forces del «Tercio» i dels moros que ell estava avesat a manejar i que més servien per al sacrifici. Després, en la mesura que les circumstàncies eliminaven els seus rivals — Sanjurjo, Mola, etc. — ell prenia més relleu fins que sense oposició valedora va poder-se proclamar cap dels exèrcits insubordinats i de l'Estat que dominaven.

No es pot negar que tot això és astúcia i que representa un caràcter. L'ajut de Mussolini estava concertat d'abans i Franco va acceptar-lo perquè no podia passar sense. El de Hitler era subsidiari, com el de Salazar, i convenia més a aquests que a Franco i més que reciprocitat exigia mesura, cosa que Franco va saber ordenar perquè li donaven fet. Altrament, l'execució de generals i militars que no van sumar-se a la rebel·lió, l'extermini dels civils que no es sometien incondicionalment i oberta, tot això era una tasca per a la qual no es necessitava astúcia, ni intel·ligència, ni humanitat, sinó seguir el sistema après al Riff quan Abd el Krim, vençut pels francesos, va deixar inermes els seus coterranis a la mercè del butxi.

Però les condicions del caràcter perseveren i el minúscul dictador en l'avinentesa de la conflagració mundial troba la closca protectora de la seva bestialtat podent impunement continuar la guerra d'extermini contra el poble espanyol sense perill de cap Nuremberg car ell i la seva púrria no s'havien compromès només que amb la paròdia de la Divisió Azul que Hitler havia desnonat perquè li feia més nosa que servei. I es va trobar, després de la tempesta, tot sol, voltat de cadàvers, a l'extrem d'Europa, supervivent d'aquella Espanya llegendària de patíbuls i inquisició que el món s'havia donat a creure que era una planta natural, un specimen únic i necessari per a completar la flora de la selva.

L'astúcia i meys en l'accepció de «finesse» com l'usa Toynbee no entra en el gra de sorra o la partícula de brutícia que embussa una canonada amb el concurs d'altres partícules o d'abundància d'elles. Això són processos físics completament estranys als processos morals o polítics. Analitzant objectivament les coses haurem de convenir que la manifesta nul·litat de Franco és la causa de la seva aparent reeixida. Toynbee ha fet un judici massa apressurat i massa sintètic. La «forta personalitat» de Franco és simple i dura com un gra de sorra. Ni tan solament astúcia se li pot atribuir.

Coincidint amb la publicació de l'esquema de Toynbee, un altre publicista britànic, Ian Gilmour, ha publicat en la prestigiosa revista «The Spectator» un estudi circumstanciada de «L'Espanya de Franco» el qual ens absol de la nostra possible parcialitat. En ell resta palès que Franco i el

(Passa a la pàg. 2.)

ALBERT CAMUS

La mort d'un Amic

Els grans titulars dels diaris ens còpiren com ja no poden fer-ho ni les noves més tristes o decepcionants. Com només ens ateny la mort d'un amic, d'un germà. Albert Camús n'era un per tots nosaltres; altres han dit el que significa, el missatge generós i lúcida dels seus llibres. Nosaltres recordem en aquestes curtes ratlles la seva vida de resistent contra totes les tiranies; la seva amistat, sempre lleial; la seva veu, xopa d'indignació quan acusava els dictadors fuetejant — tantes vegades — la faç de tots aquests «realistes» que ara festegen a Franco...

Adéu, Albert Camús; els socialistes catalans havíem evocat amb tu el viatge triomfant que un dia faries a Barcelona, on tants i tants volien escoltar-te. El viatge, no el faràs. Però el teu recort i la teva obra restaran vius en l'esperit de les noves generacions, com un exemple de fidelitat a les valors més nobles de l'home.

SOMNI O PESOMBRE ?

Quin pàer fora per mi, tan dalerós de viatges, visitar viles, travessar mars, veure ço que no he pogut veure mai! En poques paraules: voltar el món, aturant-me en els llocs més bells, més interessants i més formosos. No he tingut sort, fins ara. Els meus viatges han estat curts i no han sovintejat. Això no vol pas dir que passi el temps entafurat a casa. Cada dia faig el meu trajecte, el propi: de la llar al treball amb el lògic retorn. No cull dir amb això que aquesta caminada sigui debades ni feta malgradadament. Veig sostres nous i vells, els carrers com canvien, i cases que neixen i cases que es moren. I tot plegat, prou que em dona a pensar. Potser, massa! Car penso que viatjant, tot i veient més, no pensaria tant. Caminar sovint per carrers coneguts o per camins mil vegades trillats equival a viure en certa manca la vida d'aquests. I quan dic viatjar, hi associo el tren, l'ació, ve'ocitat, que és la única que furia emmudir la impaciència. la meva impaciència.

Però quan arribo a casa, fatigat de cames i de braços i de tot el cos, el patró s'ha quedat amb les meves energies i aleshores el meu viatget imaginari no m'el pren ningú.

Us cull explicar el d'aquest vespre. Durant tota la jornada havia estat ocupat pel viatge del President dels Estats Units a Espanya. Per què devia anar-hi, em preguntava jo? Potser, com que els principis de la moral i del bon gust no

(Passa a la pàg. 3.)

Société Générale d'Impression

Toulouse

Le gérant : A. IBORRA